Odbitka
z „Kroniki Uniwersytetu Poznańskiego" za rok. akad. 1933/34

UROCZYSTY
OBCHÓD 50-LECIA SKROPLENIA POWIETRZA

przez uczonych polskich
Zygmunta Wróblewskiego i Karola Olszewskiego.

Uniwersytet Poznański wraz z Poznańskim Oddzialem Polskiego Towarzystwa Fizycznego, urządzil dnia 19 listopada 1933 r. w auli Uniwersytetu Poznańskiego obchód 50-cio lecia skroplenia powietrza, zorganizowany przez prof. dr. Tadeusza Pęczalskiego, kierownika Zakladu fizyki teoretycznej. Po przemówieniu pana Rektora zabrał głos na obchodzie delegat Uniwersytetu Karola w Pradze, prof. Dolejšek, który wygłosił następujące przemówienie:

„Magnificencjo, Panie Wojewodo,
Czcigodni Państwo!

Mam zaszczyt uczestniczyć jako delegat Uniwersytetu Karola w Pradze w uroczystości uczczenia 50-tej rocznicy odkrycia skroplenia powietrza przez polskich uczonych Wróblewskiego i Olszewskiego. Wyniki ich prac z dzialu termodynamiki zyskały glębokie uznanie calego świata naukowego i były dla niego podnietą do szeregu dalszych cennych prac naukowych.

Światowe znaczenie ich odkrycia najlepiej dowodzi, jak bezcennym walorem, podstawą bytu dla narodu jest nauka, czego dowodem jest praca Wróblewskiego i Olszewskiego dla Narodu Polskiego, jak również dla naszego narodu czechosłowackiego i dla całej Słowiańszczyzny.

Pozwólcie mi, Czcigodni Państwo, abym wyrazil przy tej okazji Waszemu Uniwersytetowi Poznańskiemu, Waszej Nauce

i całemu Narodowi Polskiemu najserdeczniejsze pozdrowienie naszej Almae Matris, naszego starego, slynnego Uniwersytetu Karola w Pradze, naszej nauki czechosłowackiej i całego naszego narodu.

Naród Polski powołany jest w pierwszym rzędzie, aby w dzisiejszym zawrotnym tempie życia, w dzisiejszym rozwoju stosunków światowych, koncentrował serca i umysły całej słowiańszczyzny, Jej naukę i sztukę dla dobra wszystkich Słowian.

Bez takiego skoncentrowania, bez ścislej współpracy nie można rozwinąć należytej dzialalności. Nawet wielkie narody, łączą się dziś, aby łatwiej dopiąć swoich celów. Takie skupienie i tak pomyślne zblizenie narodów słowiańskich nie może zaszkodzić nikomu. Łączność nasza spowoduje należytą organizację pracy naukowej i przyniesie korzyści nietylko całej Słowiańszczyźnie, lecz i całej Ludzkości.

Niech mi wolno będzie złożyć wyrazy podziękowania za naprawdę serdeczne przyjęcie mnie przez Czcigodnych Panów, a zwlaszcza za piękne i szczere słowa Jego Magnificencji skierowane do mnie jako do przedstawiciela Uniwersytetu Karola. Pragnąłbym bardzo, aby nasze stosunki naukowe, nasza przyjaźń i współpraca pozostały we wszystkich wypadkach i okolicznościach mocne i trwałe nazawsze".

Po przemówieniu prof. Dolejšeka, prof. Pęczalski jako przewodniczący Poznańskiego Oddzialu Polsk. Tow. Fiz. skreślił działalność światowej sławy fizyków polskich Wróblewskiego i Olszewskiego i wyraził głębokie uznanie dla tych środowisk, w których obaj uczeni pracowali, mianowicie dla uniwersytetu paryskiego i krakowskiego. Powodzenie ich pracy głównie zawdzięczać trzeba życzliwemu odnoszeniu się kolegów, którzy zawsze dumni byli z jej wyników jak również i z ich twórców. Następnie prof. Pęczalski wygłosił odczyt o skroplonym powietrzu, objaśniając zdobyte postępy wiedzy i ich znaczenie dla rozwoju cywilizacji.

